



Nyertes pályázat /2. oldal



Jövőbeli trendek /4. oldal



The Great Resignation /6. oldal



Nem minden rózsaszín? /8. oldal

TARTALOM

Szövetségi Hírek

2. oldal

- Újabb hazai uniós pályázatunk munkái fejeződtek be
- Nyertes pályázat
- Tourban - Koppenhága

Tag- és Társszervezeti Hírek

3. oldal

- Új tag
- MNB konjunktúra felmérés

Külföldi Hírek

4. oldal

- A háború kockázatai a turizmus fellendülésére

5. oldal

- Már minket is elér
- Határ a csillagos ég

6. oldal

- TUI búcsú
- The Great Resignation

7. oldal

- A munkaerő!

8. oldal

- Nem minden rózsaszín?

Uniós Hírek

- EU felmérés

Szövetségi Hírek

Újabb hazai uniós pályázatunk munkái fejeződtek be

A Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft-vel közös GINOP-5.3.5-18-2020-00159 azonosító számú, „A turisztikai szektor munkaerőpiaci alkalmazkodóképességének fejlesztése” című pályázatunk május 31-én sikeresen lezárult. A megvalósult tevékenységekről és az eredménytermékekről bővebb információ a projekt aloldalán található meg, amely az alábbi [linkre](#) kattintva érhető el.



Nyertes pályázat



Szövetségünk konzorciumi partnerként részt vesz az EU Horizon programjába tartozó „WASTELESS - Kutatás és innováció az élelmiszer-veszteségek megelőzése és csökkentése érdekében” című projektben. A konzorcium jelenleg 29 partnert tömörít össze 14 országból. Az együttműködés várt hatásai közé tartozik majd az élelmiszer-hulladék mérésének harmonizációja Európaszerte a termelőktől a fogyasztóig, megbízható és összehasonlítható adatokat szolgáltatva az élelmiszerekről és a hulladékról olyan innovatív technológiák és eszközök kifejlesztésének és tesztelésének segítségével, amelyek lehetővé teszik, hogy az élelmiszer-veszteségre és -hulladékra vonatkozó adatokat az élelmiszer-rendszerek mentén jobban össze lehessen gyűjteni. Ezek eredményeként pedig csökkenthető az élelmiszer-veszteség mértéke.

Tourban - Kopenhága

Az innovációt és kreativitást ünneplő BRIGHT esemény keretein belül június 28-29-én megrendezésre került Tourban projektünk befektetőket kereső rendezvénye (Investor Pitch) Kopenhágában. A magyar nyertes vállalkozások is képviseltették magukat, számos jó példával gazdagodott szövetségünk is.



— Tag- és Társszervezeti Hírek

Új tag



**WORK &
SMILE**

Köszöntjük szövetségünk új tagját, a Work & Smile Kft-t. A Magyarországon bejegyzett munkaerő közvetítő cég - melynek ügyvezetője Görög Rudolf - 2021 óta működik, elsősorban a szálloda és vendéglátás területére közvetít thaiföldi munkaerőt.

MNB konjunktúra felmérés



A Magyar Nemzeti Bank továbbra is kiemelt feladatának tekinti, hogy megismerje és folyamatosan nyomon kövesse a magyar vállalati szektor gazdasági helyzetét és kilátásait. Ennek kapcsán az MNB rendszeres konjunktúra felmérést végez a hazai vállalatok körében, hogy a jegybank hiteles képet kapjon a gazdasági folyamatok aktuális és várható alakulásáról.

munkájukat a honlapjukon elérhető [kérdőív](#) július 14-ig történő kitöltésével. A kitöltés mintegy 10 percet vesz igénybe. Az eddigi felmérések eredményei megtalálhatók az MNB honlapján a sajtóközlemények között, a legfrissebb publikáció az alábbi [linkre](#) kattintva érhető el.

Külföldi Hírek

A háború kockázatai a turizmus fellendülésére

A fogyasztói bizalom csökkenése, az infláció növekedése, az orosz és az ukrán piac kiadásainak csökkenése, a hagyományos és a feltörekvő úti célokra gyakorolt hatás. Többek között ezekkel a következményekkel járhat az ukrainai háború a nemzetközi turizmus idej fellendülésére a Turisztikai Világszervezet (UNWTO) jelentése szerint. "Még túl korai lenne felmérni az ukrainai háború hatásait, de a nemzetközi turizmus számára komoly kockázatot jelent, amely késleltetheti az ágazat amúgy is gyenge és egyenetlen fellendülését" - figyelmeztet az UNWTO, amely két, egyáltalán nem biztató forgatókönyvet mutat be: a külföldi turistaérkezések 50-63%-os visszaesése 2019-hez képest. E tekintetben a konfliktus lassíthatja a kezdődő újraindulást, annak ellenére, hogy számos ország feloldotta vagy enyhítette a COVID utazási korlátozásokat.



A szervezet hat olyan hatást azonosít, amelyet a háború az ágazatra gyakorolhat:

1. A turizmus gyenge és egyenetlen fellendülésének további kockázata.
2. Utazási zavarok az orosz és ukrán piacokon, amelyek a globális turisztikai kiadások 3%-át, mintegy 14 milliárd dollárt tettek ki 2020-ban. Emlékezni kell arra, hogy 2019-ben a nemzetközi utazásokra fordított orosz kiadások 36 milliárd dollárt, az ukrán kiadások pedig 8,5 milliárd dollárt tettek ki.
3. A fogyasztói bizalom csökkenése, különösen a kockázatra érzékenyebb piacokon és szegmensekben. Az Egyesült Államok és az ázsiai országok kiutazó piacai érintettek lehetnek, különösen az Európába irányuló utazások esetében, mivel ezek a piacok hagyományosan aggályosabbak vagy kockázatra érzékenyebbek.
4. Hatás a hagyományos úti célokra, de a feltörekvő úti célokra is, különösen a szigetekre és a tengerparti úti célokra.
5. A gyengébb gazdasági növekedés és a magasabb olajárak miatti növekvő infláció, a közelmúltbeli kamatemeléssel párosulva, ami magasabb fogyasztói utazási költségekhez és a vállalkozásokra, különösen a kkv-kra nehezedő nyomás növekedéséhez vezet.
6. A fentiek együttesen veszélyt jelentenek a foglalkoztatásra és a turisztikai vállalkozásokra.



Jövőbeli trendek

Hogyan néz ki a turizmus a világjárvány után? A COVID-19 megjelenéséig, amely megállította a világot, a turizmusban négy fő irányzat volt megfigyelhető. Ezek voltak túlsúlyban és küzdöttek azért, hogy helyet kapjanak a többi között. Az első hármat "fenntarthatatlannak" tartották. A negyedik azonban már az egyensúly keresése felé tendált.

Tömegturizmus: kirándulások emblematikus helyszínekre. Csoportban vagy egyénileg. Szűk

időbeosztással és kevés tartózkodási idővel.

Hiperturizmus: ez a legkevésbé fenntartható utazási forma. Sok repülőút és minimális tartózkodás minden egyes helyen. Ez a "fényképezés és menj" típusú turizmus. Gyakorlatilag semmit sem tesz hozzá a meglátogatott helyhez vagy a látogatóhoz.

"Alkalmi" turizmus: az ilyen típusú utazásokat nem nagyon tervezik, és általában alkalmi ajánlatoktól függenek. Ide tartoznak a hétvégi kiruccanások vagy a romantikus utazások is.

Zöld turizmus: az ökoturizmustól az ellenálló vagy kulturális turizmusig. Ezek a legújabb trendek, amelyek az utazás minőségére helyezik a hangsúlyt, és nem a műemlékek vagy híres égtájak előtt készíthető fotók számára.

Hogyan néz ki a poszt-pandemikus turizmus? A világjárványt követően négy új trend alakult ki. Úgy tűnik, hogy ezek velünk is maradnak, némelyikük nagyon jó hír a környezet és a turisztikai helyszínek számára.

Mikroturizmus: A világjárvánnyal való szembesülés sok emberben tudatosította a túlzott fogyasztást, amelyben a világ elmerült.

Ez utat engedett a "majdnem" minimalista élményeknek. Divatossá vált a kicsi, rövid, ritka, egyedi és eredeti. Így alakultak ki a mikrokalandok, mikronyarálasok, mikrofesztiválok, mikromúzeumok stb.

Utolsó esélyes turizmus: Ez az, amely olyan helyszínekre való utazást jelent, amelyek eltűnhetnek vagy drasztikusan megváltozhatnak az éghajlatváltozás miatt. Ezek közé tartoznak a különböző szigetek, amelyek az éghajlatváltozás miatt eltűnhetnek. De az erodálódott természetes vagy mesterséges műemlékek, gleccserek és még sok más.

Regeneratív turizmus: Ez az irányzat arra utal, hogy a turistáknak jobb állapotban kell elhagyniuk a meglátogatott úti célt, mint ahogy találták. A központi gondolat az utazás, de a meglátogatott helyszín javítása is, miközben a turistából igazi "cselekvőt" faragnak a nyaralás alatt.

Sürgősségi turizmus: Más néven "bosszúturizmus", amely a globális egészségügyi válságból alakult ki. Ez egyfajta menekülés. Menj, ahová és ahogyan csak akarsz, amíg utazol. És már nem számít sem az eszköz, sem a szénlábnyom. Néha még az úticél sem. Utazunk, mert utazhatunk. És mert a korlátozások mögött ott vannak az emberek, akiknek feltétlenül szükségük van erre.

Már minket is elér

A június 25-26-i hétvégén Németország vezető közétkeztető cégét, az Apetito-t komoly kibertámadás érintette, hackerek lebénították teljes számítástechnikai rendszerüket, így egyetlen egy IT-hez köthető megoldásuk sem működik, így például a megrendelések leadása sem. Tehát nem tudtak hétfőn ételhez jutni az iskolák, óvodák és egészségügyi intézmények egész Németország területén. A válságkezelés során prioritásuk az, hogy először is az egészségügyi intézmények (kórházak, klinikák) és az idősellátó rendszer ellátását megoldják. A cég szakértőin túl a rendőrség teljes célállománya is dolgozik a hibaelhárításon, a károk felmérésén és a támadást indítók beazonosításán.



Határ a csillagos ég



Legutóbbi számunkban írtuk, hogy Kelet-Németországban 4 euró a fájdalomhatár egy iskolai ebéd áráként, most újabb híreket kaptunk a Kelet-Németországnál gazdagabb Hamburgból az aktuális árákról. Ott előbb februárban törölték a Covid alatt bevezetett étkezési iskolai étkezési támogatást, és 4,15-re emelkedett az ár, most pedig május végétől a felmerülő többletköltségek okán (munkabér, élelmiszer infláció, energiadrágulás) 5,65-re emelkedett az ár.

TUI búcsú

A turizmus szakma nagy meglepetésére 10 év után lemondott a TUI igazgatóságának elnöke, Fritz Jousen szeptember 30-i határidővel, három évvel eredeti szerződése vége előtt távozik.



The Great Resignation

A DFV németországi szakmai kiadványt főszerkesztője Boris Tomic véleménycikket írt a munkaerőhelyzetről. Ebben összegzi, hogy a pandémia miatti lezárások után a hotel- és vendéglátó ágazat látogatói rohamot él át, a várakozási idők viszont sok vendéglátóhelyen már ma is szokatlanul hosszúak, mert nem tudják kiszolgálni az asztalokat. Személyzet hiány miatt rendezvény megkeresések tömegeit mondják vissza. Lassan már a nagyvárosokba is visszatérnek a turisták, de ez a többlet szakács, pincér hiánya miatt tömeges problémává vált. Mindez a már ismert kihívások, azaz a szűkké vált ellátási lánc, a magas energiaköltségek és az élelmiszerinfláció mellett a legijesztőbb tétel. Az ágazat elvesztett 160 ezer TB-nél bejelentett teljes álláshelyet és gyakorlatilag eltűnt a 200 ezer minijob alkalmazott is. A statisztikák Németországban sem pontosak, így hova tűnésük nem bizonyított, de látható, hogy sokan mentek a kiskereskedelembe, egészségügybe, ápolási munkákra. Az USA-ban már megszületett a „Great Resignation” fogalom. Munkaerőpiaci szakértők úgy látják, hogy világszerte egyre tömegesebbé válik az a jelenség, hogy az emberek feladják közvetlen céljaikat, lemondóvá válnak és végül munkaszerződésüket is felmondják. Egy 30 000 dolgozó 31 országban történő megkérdezésével készült IT-cégekhez vonatkozó felmérés eredménye az, hogy a válaszadók 41%-a foglalkozik a gondolattal, hogy feladja állását. Amerikában a Gallup felmérése szerint a középkorosztályoknál ez az arány már az 50%-ot is eléri, a 30-45 éves korosztályban 2020 óta 20%-kal nőtt az állásukat felmondók száma. A pandémia sokak számára azt bizonyította, hogy otthon is jó lenni, és kevesebb pénzzel is el lehet lenni. Az akkor felszabadult idő pedig alkalmat teremtett arra, hogy a munka-élet egyensúlyt sokak esetében az azt megelőző burnout jelenségek után újragondolják. Jelenleg látható, hogy a magas születésszámú korosztályok egyre nagyobb része kezd meg akár az előrehozott nyugdíj időszakát is, így egyre kevesebb embert találni pozíciók betöltésére, és egy jó részük – diplomatikusan fogalmazva – nem egészen karrierédekel. Tehát egyértelmű, hogy a személyzet megszerzésének és megtartásának problémája a jövőben óriási mértékben növekedni fog. Az előrelátó cégvezetők ezzel már jóideje foglalkoznak, akik még nem, azoknak érdemes azonnal nekifogniuk.

A munkaerő!

A világ turisztikai sajtója, de egyre inkább valamennyi sajtóforrás tele van a repülőterek és repülőgépek személyzetének hiánya miatti késedelmekkel és azok következményeivel. A legutóbbi lassulás a hamburgi reptérről indult, ahol a szakszervezet képviselői a 8%-os euróban adott emelést kevesellve egy napos figyelmeztető sztrájkot tartottak. A reptéri



személyzet hiánnyal a német kormány három minisztere is foglalkozott, és azonnali döntést hoztak például a biztonsági munkák elvégzésére import személyzet behozatalára. Ez a terv ugyan 29-én elfogadásra került, de a külföldről – elsőként főként Törökországból – érkező kiegészítők is valószínűsíthetően körülbelül 2 hónap alatt érkehetnek be, azaz a szabadságidőszak végére.

Kanadában az ottani kormány négy minisztere szintén az utazási problémák enyhítésére próbált megoldást találni. Április óta már több, mint 1000 biztonsági szakember felvétele történt meg, bővítik a digitálisan előre elvégezhető feladatok körét az ArriveCAN adminisztrációs előírásai közül.

Egyre több vállalatvezető látja be, hogy a helyzet megoldhatatlan, ennek egy jele a Lufthansa vezérigazgatójának hozzánk is megérkezett bocsánatkérő levele. A levélben beszámol a problémákat enyhítő intézkedéseikről, de egyben bejelenti, hogy a legjobb szándékkal sem képesek tervezett menetrendjüknek megfelelni. A korábbi 5%-os járatszám csökkentésen túl, további 3000 járat törlésével számolnak a nyár során.

Van, aki szerint ne is álmodjunk a problémák néhány éven belül lehetséges megoldásáról. Az Axel Springer kiadó tulajdonában levő StepStone munkaerőközvetítő portál elnöke, Sebastian Dettmer írt szakértőként egy könyvet, „A nagy munkásnélküliség” címmel. Megállapításai szerint már ma a „munkásnélküliség” napjait írjuk a repülőterek, a kézművesmunkák, a szociális ellátás és az iskolák területén is. A következő években mindez további ágazatokra és foglalkoztatási területekre fog kiterjedni. Hiányozni fognak a mozdonyvezetők, a nevelők, a tanárok, a mérnökök, az orvosok, a tűzoltók, a programozók, az ápolószemélyzet. Hiányuk konzekvenciái: kevesebb realizálható forgalom, kisebb teljesítmény, mindenki jólétének romlása. Ő úgy gondolja, hogy az USA példát mutat a megoldásra, amennyiben a kvalifikált külföldi munkaerő nagy létszámát próbálja bevonni. Szerinte Németországnak a 30-as évek közepére évi nettó 700 000 szakember bevándorlására lesz szüksége.

A fent ismertetett nehézségek idején érthetően a német választók idegeire megy, hogy mindeközben a német Bundestag turisztikai bizottságának 8 tagja Milánóból és Velencéből posztolt mosolygós selfie-keket. Útjuk ugyan hivatalosan aktuális turizmuspolitikai témák eszmecseréjéről és a kirándulóhajós turizmus jelentette problémák kezeléséről szólt, de ez kevésbé meggyőző a reptereken szenvedő tízezrek számára, hiszen ezalatt például a reptéri slot idők bővítését is intézhetnék a parlamentben a politikusok.

Megjelent a Német Munkaügyi Hivatal legfrissebb jelentése, eszerint hosszú idő óta először 103 ezer fővel 4,9%-ról 5,2%-ra nőtt a német munkanélküliségi ráta. A növekedés az először regisztrált ukrán menekülteknek tudható be. Jelenleg 45,5 millió a foglalkoztatottak száma, ami 772 ezerrel magasabb, mint az előző évben. Csökkenőben a Kurzarbeit támogatást kérők száma is.



Nem minden rózsaszín?

Egyre több a hír a konjunktúra lehetséges ingadozásáról, esetleg recesszió bekövetkeztéről. Ennek áldozata lett a Carnival Cruise üdülőhajó cég részvényárfolyama. Az elmúlt héten arról számolt be, hogy második negyedéves adatai nagyon pozitívak voltak. Mind a forgalom, mind az újabb foglalások meghaladják az év eleji számokat, az első negyedévhez képest 50%-kal 2,4 milliárd dollárra emelkedett. A pozitív jelentés ellenére az általában gyengülő keresletre és a költségek rendkívüli mértékű növekedésére való hivatkozással először a Stifel majd a Wells Fargo befektetési bankok vélték úgy, hogy csökkentik célárfolyamaikat, most pedig a Morgan Stanley döntötte be az egészet. Szerintük a cég a csökkenő kereslet és a magasabb költségek okán az eredetileg tervezett egész éves egy milliárd dollár profit helyett 900 millió dollár veszteséget mutató EBITDA-t érhet el. Úgy vélik, hogy a vártnál gyengébb lesz a foglaltság, gyengül az árazás, emelkednek az általános költségek és sokkal magasabbak az üzemanyagárak. Előrejelzésükben legrosszabb forgatókönyvként akár a részvényárfolyam nullára esését is elképzelhetőnek tartják. A cégnek 35 milliárd dollár adóssága van, így a jelenlegi 7,5 dollár készpénze egy negatív forgatókönyv esetében elég gyorsan lecsökkenhet. Fentiekre hivatkozással a korábbi 13,1 dollárról 7 dollárra csökkentette a célárfolyamot, melynek következtében napon belül 15%-ot zuhant a részvényárfolyam. A Morgan Stanley indoklása állhat az egész ágazatra, így a versenytárs Norwegian és Royal Caribbean árfolyama is 10% körül esett aznap. A Carnival részvényértéke az év eleje óta 60%-ot csökkent.

Uniós Hírek

EU felmérés

Az Európai Bizottság DG GROW főigazgatósága felmérést indított a "Turisztikai ágazatot támogató digitális eszközök és gyakorlatok az EU országokban" címmel annak érdekében, hogy elősegítse a fenntartható és rugalmas digitális gyakorlatok átvételét a turizmusban. Ezek az eszközök jó gyakorlatoknak tekinthetők, kézzelfogható előnyöket kínálnak a felhasználók és a szolgáltatók számára, és átvehetők az EU más, hasonló kihívásokkal küzdő régiói vagy szereplői számára. A felmérés [ide](#) kattintva érhető el.

